

Asia: VN/2215/2025

Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi hankintatietovarannosta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Huomionne vaikutusten arvioinnista?

Hankintatietovarannon vaatimat tiedot ostolaskuista edellyttävät Kelalta merkittävää ostolaskujärjestelmien ja niihin liittyvien prosessien kehittämistä ja aiheuttaa merkittäviä kustannuksia.

2. Huomionne ehdotetusta hankintatietovarantolaista ja sen perusteluista?

Kela kannattaa yleisesti ottaen sitä, että tietoa julkisista hankinnoista ja ostoista kootaan yhteen paikkaan yhdisteltävässä ja vertailtavassa muodossa. Tämä lisää julkisen hallinnon avoimuutta ja läpinäkyvyyttä ja mahdollistaa julkisten hankintojen elinkaaren seurannan myös kansallisella tasolla.

Kelan osalta ostolaskutietojen toimittamisvelvoite tulisi voimaan 1.1.2028 Kelan toimintakulujen ja muiden kuin kuntoutuspalveluita koskevien ostolaskujen osalta. Kelan kuntoutuspalveluiden osalta toimittamisvelvoitteen alkamisajankohta on esityksessä ilmoitettu täydentyvän myöhemmin. Kelassa on käynnissä koko etuustoiminnan kattava järjestelmä uudistus, Eepos-ohjelma, 2025-2032, jonka aikana kaikki Kelan etuudet viedään vaiheittain uuteen järjestelmään. Etuuksien nykyjärjestelmiin ei sen vuoksi ole järkevää tehdä ostolaskutietojen toimittamisen mahdollistavia muutoksia. Etuuksien järjestystä ei ole Eepos-ohjelmassa vielä päätetty muiden kuin kolmen ensimmäisen etuuden osalta. Etuuksien Eepos-alustalle viennin järjestystä priorisoidaan strategisesti ja kokonaistaloudellisesti. Tämän vuoksi Kela ei pysty tässä vaiheessa ilmoittamaan minä vuonna ohjelman aikana ostolaskujen toimittaminen kunkin etuuden osalta on mahdollista.

Ehdotuksessa edellytettujen ostolaskutietojen toimittaminen edellyttää Kelan ostolaskujen käsittelyyn liittyviä järjestelmä- ja prosessimuutoksia ja aiheuttaa merkittäviä kustannuksia. Kela pyytää arvioimaan voimaantuloajan kohdan siirtämistä ja pidempää siirtymäaikaa.

3. Huomionne ehdotetuista muutoksista julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettuun lakiin ja vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettuun lakiin sekä edellä mainittujen lakien perusteluista?

Kela pitää kannatettavana sitä, että kansallisesti on määritetty yksi taho, joka hallinnoi ja yhdenmukaistaa hankintailmoitusten tietosisältöjä keskitetysti. Hankintailmoituksia koskevissa muutoksissa tulisi aina huomioida niiden vaikutukset hankintayksiköihin ja ensisijaisesti toteuttaa muutokset siten, että tiedot ovat siirrettävissä automaattisesti sähköisistä kilpailutusjärjestelmistä ilman manuaalista työtä.

4. Huomionne ehdotetuista muutoksista Valtiokonttorista annettuun lakiin ja niiden perusteluista?

Kela pitää hyvänä, että lakimuutoksilla määritellään Valtiokonttorin tehtäväksi toimia hankintatietovarannon ylläpidosta vastaavana viranomaisena, henkilötietojen osalta rekisterinpitäjänä sekä määrätä tehtävän tarkemmasta sisällöstä.

5. Muut mahdolliset huomionne hallituksen esitysluonnoksesta?

Ei muita mahdollisia huomioita.

Fils Noora
Kansaneläkelaitos